

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ
ТА ІМУНОЛОГІЇ ім. І. І. МЕЧНИКОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ФАХІВЦІВ З ІМУНОЛОГІЇ,
АЛЕРГОЛОГІЇ ТА ІМУНОРЕАБІЛІТАЦІЇ»
ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

ДРУГИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ



імунологів, алергологів, мікробіологів та
спеціалістів клінічної медицини, присвячений
175-річчю з дня народження І.І. Мечникова
(за участю міжнародних спеціалістів)

**16–17 вересня 2020 року
м. Харків**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ
ім. І. І. МЕЧНИКОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ФАХІВЦІВ
З ІМУНОЛОГІЇ, АЛЕРГОЛОГІЇ ТА ІМУНОРЕАБІЛІТАЦІЇ»**

ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

**ДРУГИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ ІМУНОЛОГІВ,
АЛЕРГОЛОГІВ, МІКРОБІОЛОГІВ ТА СПЕЦІАЛІСТІВ
КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 175-РІЧЧЮ
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ І.І. МЕЧНИКОВА**

(за участю міжнародних спеціалістів)

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

16-17 вересня 2020 року

м. Харків

Другий національний форум імунологів, алергологів, мікробіологів та спеціалістів клінічної медицини, присвячений 175-річчю з дня народження І.І. Мечникова (за участю міжнародних спеціалістів): матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (16-17 вересня 2020 року, Харків). – ТОВ “Видавництво “Юстон”, 2020. - 104 с.

ISBN 978-617-7854-21-9.

Матеріали конференції містять статті та тези доповідей за результатами наукової роботи дослідників та спеціалістів-практиків України і зарубіжжя в галузі імунології, алергології, мікробіології, клінічної медицини та фармації. Для наукових працівників, аспірантів, студентів, фахівців практичної медицини, фармації.

За достовірність викладених наукових даних відповідальність несуть автори.

УДК 579.61:616.9:615.01:616-022.7/9(063)

мавп. Реакції аглютинації та гемолізу володіли широким спектром рН (від 0,5 до 10,0). Оптимальною концентрацією називали рН=7,0. Антигенна структура вірусу демонструвала певну стабільність. Нуклеокапсид спонукав утворення комплементів'язуючих антитіл, зовнішня оболонка вірус нейтралізуючих комплементів'язуючих, пригнічуючи гемолиз та гемаглютинацію антитіл. Вірус відомий на сьогодні своєю відносно низькою стійкістю у оточуючому середовищі. Він швидко руйнується у наслідок дії таких факторів, як інсоляція, ефір, формалін. Інфекційні властивості вірусу кору тотально знищує температурна обробка ($t=56$) протягом 30 хвилин. Одночасно відома стійкість збудника за умов низьких температур та наявності протеїнового середовища. За умов висушування вірус кору спроможне зберігатися протягом декількох років. У подальшому було встановлено, що згаданий збудник є високопатогенним для мавп, у яких він викликав захворювання за клінічними проявами ідентичне відповідній нозології людини. У зв'язку із цим мавпи до теперішнього часу вважаються найбільш ефективною експериментальною моделлю корової інфекції. Цікавими залишаються спостереження за патогенністю вірусу відносно новонароджених лабораторних тварин (ховраків, кролів, мишей). Параметри останньої у зазначених груп тварин невисокі, а культивування на них або пер-

винних та перевиваємих культурах клітин призводить до ослаблення вірулентності вірусу. Саме ця обставина широко застосовується на сьогодні для вирощування вірулентних та отримання вакцинних штамів. На початку попередніх двох десятиліть зацікавленість вірусом кору значно знизилась, що пояснювалось низьким рівнем захворювання на кір навіть серед дитячого населення України. Однак із 2014-2016 років реєстрація у світі стрибка захворюваності, згодом справжньої епідемії корової інфекції, призвело до зміни поглядів на кір та визнання її як однієї із емерджентних хвороб сучасності. Останні факти переорієнтували думки провідних фахівців –інфектологів у напрямку сталої актуальності досліджень кору у світі.

*Райлян М.В., Поливянна Ю.І.,
Нечипорук І.А., Бережна А.В.,
Семішев В.І., Чумаченко Т.О.*

ПРОБЛЕМИ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ ІНФЕКЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ З МЕДИЧНОЮ ДОПОМОГОЮ, В УКРАЇНІ

Харківський національний медичний
університет, м. Харків, Україна

Вступ. Інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги (ІПМД) становлять важливу медичну, соціальну і економічну проблему для закладів охорони здоров'я в усьому світі. За даними наукової літератури випадки ІПМД виникають у 2,6% – 16,9% пацієнтів в залежності від розміру та спеціа-

лізації лікарні. Профілактика ІПМД сприяє забезпеченню безпеки пацієнтів та підвищенню якості надання медичної допомоги населенню. Впровадження дійових профілактичних програм та оцінка їх ефективності можливі тільки при наявності інструментів вимірювання захворюваності та повної реєстрації випадків ІПМД. Однак в Україні офіційна статистика захворюваності на ІПМД не відображає істинної картини.

Мета роботи оцінка епідемічної ситуації щодо ІПМД в м. Харкові, визначення основних проблем та шляхів їх вирішення.

Методи. За офіційними даними проведений аналіз випадків ІПМД в м. Харкові за період 1993-2018 рр.

Результати. Протягом періоду спостереження захворюваність на ІПМД в місті Харкові була стабільно низькою. В 1993-2018 рр. в місті щорічно реєструвалось від 33 до 400 випадків ІПМД. За період 1993-2004 рр. було зареєстровано 1467 випадків ІПМД в 1316 осередках. Максимальна кількість випадків виявлена в 1993 р. і склала 394 випадки. В наступний період (2000-2011 рр.) кількість зареєстрованих випадків ІПМД зменшилась до 895. В структурі ІПМД переважали гнійно-септичні захворювання (ГСЗ), частка яких складала від 30 до 85 %. Після-операційні ускладнення коливались від 0,01 до 0,1 %. В 2004 р. та 2011 р. реєструвалися епідемічні ускладнення в 3-х пологових бу-

динках (19 випадків ГСЗ, занос вітряної віспи, везикулопустульоз) та в офтальмологічній клініці (22 випадки ендоефтальміту), внаслідок чого була призупинена діяльність закладів та проводились протиепідемічні заходи.

Починаючи з 2013 р. після реорганізації санітарно-епідеміологічної служби України та до теперішнього часу реєстрація випадків ІПМД в закладах охорони здоров'я різко знизилась до поодиноких випадків. Майже не реєструються випадки інфекцій сечовивідних шляхів, які є найбільш розповсюдженими в світі; вентилятор-асоційовані пневмонії; інфекції, пов'язані з судинними катетерами.

Висновки. Проведені дослідження показали, що в закладах охорони здоров'я м. Харкова спостерігається низька реєстрація випадків ІПМД, яка не віддзеркалює реальну епідемічну ситуацію щодо ІПМД. В Україні в лікувально-профілактичних закладах відсутні інструменти вимірювання та оцінки епідемічної ситуації, не розраховується ординарна захворюваність на ІПМД, що не дає можливості своєчасно діагностувати епідемічні ускладнення, розвиток спалахів, появлення додаткових факторів ризику захворюваності, оцінити ефективність профілактичних програм на якість медичної допомоги та безпеки для пацієнтів, що диктує необхідність створення нормативно-правової бази, введення спеціальної документації для здійснення моніторингу ІПМД та ін-

фекційного контролю, розробки та впровадження освітніх програми для медичних працівників в закладах охорони здоров'я.

*Скляр А.І., Торяник І.І., Коляда Т.І.,
Вдовіченко Н. І.*

ВПЛИВ ФАГОЦИТАРНОЇ АКТИВНОСТІ ПОЛІМОРФНОЯДЕРНИХ НЕЙТРОФІЛІВ ТА МОНОЦИТІВ НА РІВЕНЬ РЕГУЛЯТОРНИХ ЦИТОКІНІВ У ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ ГЕПАТИТ В

ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова
Національної академії медичних наук
України» (м. Харків)

Обстежено 54 хворих на гострий гепатит В (ГГВ), серед яких 28 чоловіків та 26 жінки, середній вік обстежених – $34,0 \pm 1,92$ роки. Діагноз ГГВ його ступінь тяжкості встановлювали на підставі клініко-анамнестичних, епідеміологічних, лабораторних і інструментальних даних згідно уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги “Вірусний гепатит В у дорослих”. Програма імунологічних досліджень включала визначення активності фагоцитозу поліморфноядерних нейтрофілів і моноцитів у периферичній крові, рівнів цитокінів (TNF- α , IL-8, IFN- α і IFN- γ) у сироватці крові. Досліджували фагоцитарний індекс нейтрофілів (ФІН) і моноцитів (ФІМ) та фагоцитарне число нейтрофілів (ФЧН) і моноцитів (ФЧМ), використовуючи культуру стафілококу. Визначення

рівнів TNF- α , IL-8, IFN- α і IFN- γ в сироватці крові проводили методом ІФА. У залежності від тяжкості перебігу гепатиту хворі були розділені на групи: – 1 група – 20 осіб, мали легкий ступінь тяжкості, 2 група – 34 осіб – середній ступінь тяжкості. Контрольну групу складала 17 клінічно здорових осіб. Статистичну обробку отриманих результатів проводили за допомогою програми Statistica 10. Відмінність вважали достовірною при $p < 0,05$.

Результати досліджень. У всіх хворих спостерігався гострий циклічний перебіг HBV-інфекції з клінічно вираженою жовтяницею на фоні синдрому цитоліза. Жовтяничний період характеризувався зростанням інтоксикації, що супроводжувалося погіршенням стану у переважної частини хворих, визначаючи ступінь тяжкості хвороби.

У хворих на ГГВ (група 1) встановлено підвищення середніх рівнів ФІН у 1,2 рази та ФЧН у 1,7-1,9 разів порівнюючи з контрольною групою ($p < 0,05$). У 2 групі відмічалося значне пригнічення ФІН у 1,2-1,5 разів у порівнянні з групою контролю ($p < 0,05$). Втім, ФЧН у різні часові періоди дослідження фагоцитозу було підвищено у 1,3 рази ($p < 0,05$) або визначалися на рівні здорових осіб. Встановлено, що ФІМ у хворих легкого і середнього ступеня тяжкості був пониженим у 1,2 і 1,3 рази порівнюючи з групою контролю ($p < 0,05$), крім рівня ФІМ-60 у 1 групи, який не відрізнявся від показників контрольної групи,

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ ім. І. І. МЕЧНИКОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ФАХІВЦІВ
З ІМУНОЛОГІЇ, АЛЕРГОЛОГІЇ ТА ІМУНОРЕАБІЛІТАЦІЇ»**

ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

**ДРУГИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ ІМУНОЛОГІВ,
АЛЕРГОЛОГІВ, МІКРОБІОЛОГІВ ТА СПЕЦІАЛІСТІВ
КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ, ПРИСВЯЧЕНИЙ
175-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ І.І. МЕЧНИКОВА**

(за участю міжнародних спеціалістів)

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

Підписаний до друку 14.09.2020

Формат 60x84 1/16. Папір офс. Офс. друк.

Умов. друк. арк. 6,05. Уч.-вид. л. 6,50.

Наклад 200 прим. Замовлення 14092020

Зверстано і надруковано в ТОВ "Видавництво "Юстон"

01034, м. Київ, вул. О. Гончара, 36-а т: (044) 360-22-66, www.yuston.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія дк № 497 від 09.09.2015 р.